

סיפור אחר!

האתרוגים שצצו בין לילה...

רצון קונם, אלא שהשתא רובצת עננה קודרת על פניהם של תושבי ורשא וניכר שדבר מה מטריד את מנוחתם. חג הסוכות ממשמש ובא ועדיין אין אתרוג אחד לרפואה. באותה שנה שרר מזג אויר קשה במיוחד וכל עצי האתרוגים נשדפו, אתרוגיהם הושחתו ונפסלו לברכה.

כאש בשדה קוצים התפשטה השמועה כי סוחר נכרי הגיע העירה כשתחת ידו מטען גדול של אתרוגים מהודרים. מיד עם הגיעו פנה הסוחר ושכר את אחת החנויות שברחובה הראשי של ורשא, הכניס בה את ארגזי האתרוגים שלו והניח כמה מהם לראוה לעיני הלוקחות. חיש מהר התקהלו מחוץ לחנות רבים מתושבי העיר והסוחר הממולח הריח כי נקרתה לפניו הזדמנות פז לגרוף הון רב.

נטל הלקוח הראשון את האתרוג הראשון שנקרה בדרכו, בדקו מעט ופנה אל הסוחר כדי לברר את מחירו וכששמע את הסכום העצום שהלה דורש כמעט נשמת האתרוג מידי הרועדות מרוב תדהמה. כל הלקוחות עצרו את מלאכת מיון האתרוגים והביטו על הסוחר כאילו נתבלעה עליו דעתו. תחילה חשבו שאזניהם תעתעו בהם ובקשו לברר שוב את מחירי האתרוגים, אך תדהמתם הוכפלה לשמע המחירים המפולפלים שהסוחר הנכרי דורש בעבור אתרוגיו.

"האם הסתתרת בינתך?" הקשה אחד הלקוחות את הסוחר, "הרי במחיר שאתה דורש על אתרוג אחד, אפשר לרכוש מאה אתרוגים מהודרים לא פחות". אולם הדברים לא עשו אפילו רושם קל על העיקש. הוא עמד על שלו והפטיר באדישות: "אף אחד לא הכריח אתכם לרכוש אצלי. המעוניין לרכוש אצלי צריך לשלם את הסכום שאני דורש, פרוטה לא פחות". יצאו הלקוחות מהחנות בפחי נפש ועד מהרה הפכה השמחה בעיר לתוגה. המונים התגודדו בעיר כשהם מתוכחים האם עליהם להכנע ולשלם לסוחר את סכומי העתק שהוא דורש או שאסור להכנע לדרישותיו המוגזמות ולצאת ידי חובה באתרוג אחד או שניים לעיר כולה.

בינתיים התכנסו פרנסי הקהילה לאסיפה דחופה בביתו של **החידושי הרי"מ מגור** שהיה ידוע בחכמתו ובפקחותו, כמו גם בגאונותו ובצדקותו, וכששמע את הצרה החדשה, הרהר מעט ולבסוף אמר: "הסירו דאגה מלבכם. בעזרת ה' יתברך יזכו כל תושבי העיר לאתרוגים מהודרים בחג הסוכות, במחיר השווה לכל נפש. ועתה קראו לפני את סוחר האתרוגים הוותיקים ואועד עמם בענין כמזכר".

שעה קלה לאחר מכן כבר הסבו סוחר האתרוגים שבורשא סביב הרבי כשהבית ריק מנוכחים אחרים. שעה קצרה הסתודד עמם הרבי ושטח בפניהם את תכניתו ולאחר מכן יצאו כל הסוחרים בחיוך ערמומי בעיניהם, אך מלאו פיהם מים וסרבו לגלות שמץ מה מדברי הרבי. למחרת, ערב חג הסוכות, רעשה ורשא כולה. בחלונות הראוה של חנויות האתרוגים בעיר, עמדו לתצוגה עשרות אתרוגים מהודרים ונחמדים למראה. איש לא הבין כיצד צצו הללו בן לילה, אולם המציאות טפחה על פניהם. לפליאת התושבים היו החנויות סגורות בינתיים, אולם האתרוגים שעמדו בחלונות הדהימו את כל עין רואיהם.

באותה שעה, צעד הסוחר הנכרי לחנותו וכשראה את האתרוגים הרבים בכל החנויות הסמוכות, כמעט שנדם לבו מרוב אימה. "מה עשיתי?" תלש הסוחר את שערו מרוב צער, "במו ידי המטתי עלי את האסון", הרהר לעצמו, "אילו לא הייתי דורש סכומי עתק כי אז לפחות הייתי מרויח סכום נכבד מעסק האתרוגים, אולם עתה מי יביט באתרוגים שברשותי?"

בידיים רועדות פתח הסוחר את חנותו כשהוא תולה תקוה קלושה במכירת אתרוגיו ואמנם רק קונים מעטים נכנסו לחנותו והחלו למשמש ולבדוק את האתרוגים שברשותו. גאותו של הנכרי נשברה כליל והמחירים שנקב צנחו מרגע לרגע עד שהמחירים הוזלו יותר מבשנה מבורכת ומשופעת. לא עברה שעה ארוכה וכל אתרוגיו של הנכרי נמכרו עד תום והוא מיהר לעזוב את המקום ובליבו שמחה על שהשכיל להפטר מסחורתו מבעוד מועד. עד יום מותו לא ידע הנכרי את סוד האתרוגים שצצו בחנויות ורשא. היתה זו הצעתו הגאונית של החידושי הרי"מ אותה שטח בפני סוחר האתרוגים ועל פי עצתו עמלו נגרים יהודים בעיר בכל שעות הלילה ההוא בהכנת אתרוגי עץ שנלטשו ועוצבו בצורת אתרוגים מהודרים ואף נצבעו בצבעים חיים ומקוריים בדומה לאתרוגים טבעיים.

החיקוי היה כה מוצלח עד שרוב תושבי העיר לא שמו לב כי האתרוגים מזוייפים הם. התחבולה כה הצליחה עד שהנכרי השתכנע שהיהודים הצליחו לייבא העירה כמות גדולה של אתרוגים ולכן העדיף להפטר ממלאי האתרוגים שברשותו לשמחת קהילת ורשא הגדולה. כך הצליח הרבי בחכמתו לזכות באותה שנה את כל בני העיר בארבעת המינים בהידור.

חייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום!

חג קצר וקטן

סוכה במחנה העבודה...

יהודי ניצול שואה ושמו רבי יהודה אריה רוזנבוים ז"ל, מספר שנלקח במלחמה למחנה העבודה סוביבור.

בכל יום היו מקבלים מנת לחם זעומה, נטלים את כלי העבודה מהמחסן ויוצאים לעבודת הכפייה.

חג הסוכות התקרב, אך יהיו בלא סוכה?! מה עשה? הפר את תקנות העוצר והתגנב החוצה באישון לילה, צפוי להיירות אם ייתפס. טיפס לגג צריף הכלים והסיר ממרכזו כמה רעפים. אילו נתפס, היה נשפט על חבלה ברכוש הממשלה. את הפירצה מילא בענפים, כשהוא מחשב את גודלה לפי הלכות "דופן עקומה".

בבקרו של חג התייצבו הכל לעבודת הכפייה, אנוסים היו. קיבלו את מנת הלחם והלכו איתה לצריף הכלים. עמדו תחת הסכך, ברכו "שהחיינו" ו"לישב בסוכה", ברכו "המוציא" ואכלו בחטף.

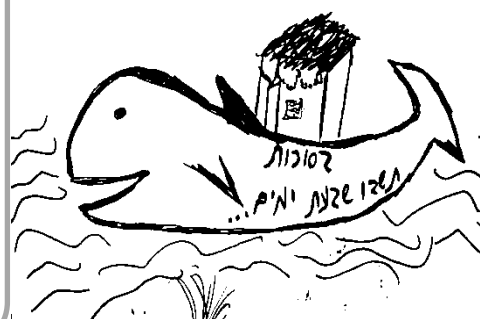
קצרים...

"בסוכות תשבו שבעת ימים" - כתב הגאון רבי אליהו הכהן זצ"ל מטריפולי, בספרו "אורחות חיים": ראשי תיבות "תשבו". כי מצוות סוכה מקרבת הגאולה ובזכותה נשמע במהרה קול תושבי מבשרינו!

ציור לסוכה...

הרחמן הוא יכננו לישע סוכות
אורו se לויתן...

שיאים ופלאות

אתרוג תימני...

אתרוג תימני הוא זן נבדל של מין האתרוג, המאופיין במספר תכונות שונות ומיוחדות משאר הזנים.

גזע העץ וגם גודלו הממוצע של הפרי הבשל הוא גדול מעט יותר מן הגזע והפרי של זנים אחרים מסין זה.

ככל מיני האתרוג (וכל פירות ההדר בכלל), גם האתרוג התימני מוצאו מאזור דרום-מזרח אסיה. לתימן הוא יובא ככל הנראה לפני זמן רב דרך אגן הים התיכון על ידי יהודים שלקחו עימם אתרוגים וזרעי אתרוגים למקומות פזורים.

האתרוג התימני הוא ללא פיסט. האתרוג מגיע לגודל ניכר יחסית לשאר המינים, ואתרוגים במשקל 2.5 ק"ג אינם נדירים.

אתרוג המיועד לאכילה: גודלו נע בין 8-3 ק"ג טעמו מתוק, צורתו עגולה וקליפתו יחסית חלקה. משתמשים בו למצווה רק לעיתים רחוקות.

בפרס אתרוגים תימניים שבישוב נאות קדומים התפתח בשנת 2006 על אחד העצים אתרוג במשקל הקרוב ל-4 ק"ג, אשר נכלל, בספר השיאים של גינס. אתרוגי תימן גדלים ונשחרים ומשמשים למאכל בתימן גם היום.

מלבד החזון איש, רבנים נוספים הקפידו לברך על האתרוג התימני בארבעת המינים, ובהם הרב איסר זלמן מלצר, הרב יחזקאל אברמסקי הרב יעקב ישראל קנייבסקי, הרב יעקב מוצפי והרב עובדיה יוסף.

אוצר הפלאות

העליה לרגל...

מיוחדת ומלאת עוצמה היא - מצות העליה לרגל. ככתוב בתורה [דברים טז טז]: "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלהיך במקום אשר יבחר - בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות..."

ומספרת הגמרא (פסחים סד ע"ב): פעם אחת ביקש אגריפס המלך לערוך "מפקד אוכלוסין" - לאמוד את מספר היהודים בארץ. וביקש מהכהן הגדול שיספור את הבהמות המובאות ל"קרן פסח" בבית המקדש. ואכן, בעת הקרבת הקרבנות, נטל הכהן הגדול אבן אחת כנגד כל קרבן, ונמצאו בידי 1,200,000 אבנים! וכל קרבן פסח - משתתפים בו לפחות עשרה אנשים ויותר, ואם כן יוצא שהגיעו לירושלים [דהיינו העיר העתיקה, בתוך החומות] יותר מ- 12,000,000 [12 מיליון] יהודים!

כך היתה העיר ירושלים - "קריית מלך רב" - גדושה בהמוני המוני יהודים, ועם כל זאת - "לא אמר אדם לחברו, צר לי המקום שאלין בירושלים!"